

Datum:	13 augustus 2017 09:45
	LZ
Votum / zegengroet	
Openingslied(eren)	NLB 91a "Wie in de schaduw Gods mag wonen"
kinderlied	GKB Gezang 33 : 3 - 5 "Na drie dagen duisternis" (hierna kinderen naar kring)
Gebed om opening Gods Woord	
1e schriftlezing	Jona 3
Lied na de schriftlezing 1	GKB Gezang 157 : 1 en 2 "Vader vol van vrees en schaamte"
2e schriftlezing	Jona 4
Lied na de schriftlezing 2	GKB Gezang 157 : 3 en 4 "Vader in dit uur der waarheid"
Tekst	Jona 4 : 11a
Preek	
Amenlied na de Preek	GKB Gezang 90 : 1
Leefregel	Johannes 15 : 7 - 14
Zingen:	GKB Gezang 90 : 2
Gebed over Preek en Voorbeden	
Collecten	kinderen terug uit ceche e.d.
Slotzang	
Zegen:	GKB Gez. 74 : 1 en 5

Tekst: Jona 4 : 11 a "Zou ik geen verdriet hebben om Nineve, die grote stad?"

Gods woord raakt in Nineve

Waar waren we ook alweer gebleven?

Vorige week zaten we op zee, in een vliegende storm.

De onheilsprofeet Jona heeft aan de zeelieden uitgelegd dat hij de bron van al deze ellende is, en dat ze hem overboord moeten gooien.

Na een laatste poging om alsnog de kant te bereiken en na een laatste angstige gebed, doen ze wat Jona vraagt. Hij verdwijnt in de golven, en de golven verdwijnen vervolgens ook zelf. Het wordt bladstil en over het water klinkt een gebed. De zeelieden aanbidden God, en erkennen dat hij almachtig en rechtvaardig is. En dat hij zijn woorden waar maakt.

In hoofdstuk 3 duikt Jona weer op en wordt opnieuw naar Nineve gestuurd.

Nu gaat hij wel, en hij kondigt het oordeel aan: "Nog veertig dagen en de stad zal worden weggevaagd." Een sombere boodschap, en ook een heel ongeloofwaardige boodschap.

Stel dat je hier in het stadshart gaat staan en roept: "Over 40 dagen is heel Zoetermeer van de aardbodem verdwenen!" Waarschijnlijk zou geen hond er serieus naar luisteren, laat staan het geloven. Dat kan toch niet ...

Maar stel, er is iemand die het wel gelooft. Bijvoorbeeld iemand die nog weet wat er op 11 september 2001 met de Twin Towers in New York is gebeurd. Of in 2017 met Mosul, dat gebouwd werd op de fundamenten van Nineve.

Die weet, het kan echt zomaar afgelopen zijn, ook met mijn stadshart, zelfs met mijn eigen huis. ... Wat zou zo iemand doen. Vluchten misschien, het gevaar ontlopen?

Of zou hij, nu hij je eenmaal gelooft, het spannende bericht gaan doorgeven aan anderen. Zodat het slechte nieuws zich razendsnel verspreid en er nog meer mensen de kans hebben om gered te worden?

Dat is wat ze doen in Nineve. Jona loopt nog maar een dag rond in die immense stad, waar je drie dagen nodig hebt om alle uithoeken te bereiken. Maar zijn boodschap snelt hem vooruit. Iedereen hoort het, iedereen gelooft het en iedereen schrikt zich rot. En het enige lichtpuntje in Jona's preek grijpen ze aan: we hebben nog veertig dagen! We hebben nog een laatste kans om ons massaal te bekeren. En dat doen ze dan ook heel radicaal. Iedereen van hoog tot laag doet mee. Zelfs de dieren doen mee. En zo houdt deze stad Gods volk de spiegel voor. Ergens in zijn preken haalt Jezus deze geschiedenis aan, om de mensen uit Israel uit te dagen. Zij, zegt Jezus, hebben zich wel bekeerd, en waar blijven jullie?

Wat is werkelijke bekering? Dat leren we uit Jona 3. Allereerst luisteren naar de boodschap, en hem geloven en serieus nemen. En dan *boete doen*. Dat kennen we in onze protestante traditie nauwelijks meer. Maar we kunnen wel nagaan of we inderdaad echt verdiet hebben over onze zonden, berouw over alles wat we een ander hebben aangedaan. Of we, van harte bereid zijn om dingen het weer goed te maken met elkaar. Onze trots opgeven, van onze tronen afkomen en op de knieën gaan. En dan echt een nieuw leven beginnen. Breken met het onrecht dat je doet. Je zelfverrijking, je uitbuiting van mens en dier. Het vernietigen van onze planeet. Laten we anders en beter gaan leven, misschien dat God van gedachten verandert. Wie weet, komt hij terug op zijn besluit. Hij is vrij om te doen wat hij wil, mijn bekering dwingt God tot niets. Ik bekeer me niet om God voor het blok te zetten, maar omdat ik inzie dat hij gelijk had. Ik was fout bezig, en God stond in zijn recht. Maar nu, nu luister ik naar hem. Zijn woord heeft me geraakt.

het ergert Jona

Het woord van God dat de mensen uit Nineve raakt, dat ergert Jona

Jona heeft zijn korte missie volbracht en is vervolgens de stad weer uitgelopen. Wanneer je je Bijbel hebt meegenomen dan vraag ik je om die er even weer bij te nemen. Als je dan scherp oplet ontdek je iets vreemds. Een merkwaardige manier van vertellen die heel vaak voorkomt in Jona. Het is steeds alsof je de clou al weet en dat hij daarna pas wordt uitgelegd. Bijvoorbeeld als je Hk 3 : 5 t/m 7 er even bij pakt.

((@beamteam: hier graag Hk 3 vers 5 t/m 7 even projecteren))

In vers 5 staat dat "heel Nineve de woorden van God geloofde enz. en zich hulde in boetekleed" En dan staat in vers 6 en 7 "Toen de profetie de koning bereikte enz. gaf hij het bevel. enz."

Vers 6 t/m 9 is een soort uitleg bij het samenvattende vers 5. Je kunt de proef op de som nemen als je voorafgaand aan zo'n uitleg in gedachten invoegt: "Ja, want het zat namelijk zo ..." Iets vergelijkbaars vinden we in Hk 4 vers 5. De clou is verteld in Hk 4 : 1 t/m 4 En in vers 5 t/m 9 wordt uitgelegd hoe het zo gekomen is. Een soort flash back. Wanneer je alle flashbacks weglaat dat is dit de meest logische volgorde:

Jona heeft een dag lang gepreekt, en is vervolgens de stad weer uitgegaan. Aan de oostkant van de stad gaat hij zitten, om te zien wat er verder gebeurt.

Hij is van plan om daar nog even te blijven, en dus wil hij daar een hut gaan bouwen. Maar hij is nog nauwelijks aan die hut begonnen of kijk eens, daar schiet een wonderlijke boom op, die hem voorziet van heerlijke schaduw. Een godsgeschenk!

En dan laat God hem, weten (Hk 3 vs 10): Jona, ik heb gezien dat de mensen in Nineve zich massaal bekeren, ik ga die stad niet verwoesten. Dan ontploft Jona.

Gods genade valt helemaal verkeerd. Ach Heer, heb ik het niet gezegd,...

u bent veel te goed voor deze wereld... Veel te genadig, veel te lief ...

Was ik maar niet gegaan, ik had groot gelijk dat ik niet wilde gaan, was ik maar in Tarsis, was ik maar gewoon verdronken, was ik maar dood....

Maar dat gebeurt niet. Jona blijft leven, en de wonderboom gaat dood. En dan heeft God het helemaal fout gedaan natuurlijk.

Herkenbaar? Dat we het heel plezierig of eigenlijk heel normaal vinden dat God ons genadig is, maar dat we die genade niet echt gunnen aan een ander?

Ik weet niet hoe breed de herkenning is. Niet iedereen is even haatdragend, en niet iedereen heeft ook evenveel reden om een ander te haten. Of om boos te zijn op God.

Maar ik kom het wel tegen, en ik vraag jullie om jezelf er op te onderzoeken. Hoe genadig mag God zijn voor beulen en tirannen, die oom de je heeft aangerand, of die dronken vent die jouw kind heeft aangereden? Wanneer je die dingen meedraagt, dan is genade een ingewikkeld vraagstuk. Kun je nog naar een hemel verlangen, wanneer je daar je grootste vijand gaat tegenkomen?

Jona in elk geval niet. Hij vind dat God hier een enorme fout maakt, en hij maakt zich ontzettend kwaad.

en zet ons aan het denken

Gods woord, dat Nineve raakt in het hart, en dat Jona ergert, dat zet ons aan het denken.

Dit merkwaardige verhaal hebben we leren kennen als een spiegel.

Af en toe herkennen we onszelf. Soms ook helemaal niet

Maar het verhaal zet ons in elk geval aan het denken. Over onszelf en ook over God.

Kun je je iets voorstellen bij Jona's ergernis? Heb je moeite met Gods genade, voor zondaren, en dan met name voor mensen die jou onrecht hebben aangedaan?

Wanneer je hiermee worstelt kunnen de volgende dingen helpen. Realiseer je dat Jona een belangrijk aspect van God inderdaad weglaat. Hij citeert een stukje uit Exodus, waar God zich bekendmaakt aan Mozes met deze rij namen. Maar Jona laat er eentje weg: In Exodus zegt God er namelijk ook nog bij: die overtredingen niet ongestraft laat...

Wat Jona ook niet weet en niet gezien heeft, maar God wel, is de bekering van Nineve.

God komt terug op zijn besluit, wanneer hij ziet dat dat Nineve zich bekeert.

Want God is genadig en rechtvaardig tegelijk.

Daarmee zijn misschien niet al je vragen opgelost, maar het kan je wel helpen om niet aan God te gaan twifelen. Of om op zijn stoel te gaan zitten.

Dit verhaal laat ons ook nadenken over de betekenis van bekering en berouw.

Bekering en boete geven ons geen *recht* op Gods liefde. De liefde van God kun je helemaal niet verdienen, en die hoeft je ook niet te verdienen. Want die liefde is er per definitie. God is liefde en heeft de wereld lief.

En in zijn liefde stuurt hij ... Jona. De meest onwillige en onhandige profeet die we ons kunnen voorstellen, en toch komt er bekering. Dit verhaal maakt duidelijk dat ook bekering een wonder is, en een genadige gave van God.

Dat blijft een van de meest tere en raadselachtige vraagstukken uit onze geloofsleer: God, die het willen en het werken in ons werkt, en die ons toch verantwoordelijk houdt voor onze daden. En die van ons geloof en bekering vraagt.

Wat komt dan eerst, en wat daarna? Hoe zit het precies?

Ik denk dat juist in de vertelkunst van Jona, een les zit. Je weet niet precies wanneer wat gebeurt, en gaat pas zien hoe het gekomen is, wanneer je weet hoe het is afgelopen. Het ene wonder tuimelt over het andere een, wat is oorzaak wat is gevolg? Wij snappen er niets van, maar God is almachtig. Hij brengt de wereld op zijn bestemming.

En ten slotte laat God ons kijken in zijn hart. Zou ik geen *verdriet* hebben?

Naast rechtvaardig en genadig is God inderdaad barmhartig en liefdevol. Hij heeft geen behagen in de dood van de zondaar, maar daarin dat hij zich bekeert en leeft.

En dat brengt ons opnieuw bij Jezus Christus, die zijn dood vergelijkt met die van Jona. Jona, die zijn leven geeft om anderen te redden, laat iets zien van de manier waarop Gods genade en Gods rechtvaardigheid elkaar niet uitsluiten.

God die niet alleen de bekering schenkt maar ook het oordeel zelf ondergaat, in Jezus Christus, God en mens. Die namens de mensen de doodstraf ondergaat en overleeft.

Die sprong in de tijd kon Jona natuurlijk niet maken. Hij blijft staan voor een raadsel, Hij denk dat God een grote fout maakt. Maar wij kennen de afloop van het verhaal, en begrijpen daardoor iets beter waar God naar toewilde.

En zo worden we aangespoord om inderdaad blijmoedig te genieten van Gods genade, die ons geschonken wordt, als de wonderboom die uit het niets opschiet, en ons tegen de dodelijke hitte beschermt.

En om in deze wereld profeten te zijn. Die de mensen laten weten op welke ramp het zal uitlopen als ze hun eigen koers blijven varen. Maar ook welke ongekende redding er is, in Jezus Christus onze Heer. Meer dan Jona is hier.

Amen

Leefregel

Johannes 15 : 7 - 14 (BGT)

7Jullie moeten met mij verbonden blijven, en naar mijn woorden luisteren. Dan zal alles wat je vraagt, gebeuren.

8Jullie zullen dan, als leerlingen van mij, veel goede dingen doen. Zo maken jullie de hemelse macht van mijn Vader zichtbaar.

9-10Ik houd van jullie, net zoals de Vader van mij houdt. Doe wat ik van je vraag. Want dan blijft mijn liefde je leiden. Ook ik heb altijd gedaan wat de Vader van mij gevraagd heeft. En zijn liefde heeft mij altijd geleid.

11Ik vertel jullie al deze dingen, omdat ik wil dat jullie dezelfde vreugde voelen als ik. Ik wil dat jullie vreugde volmaakt is.

12Ik geef jullie deze regel: Houd van elkaar, net zoals ik van jullie houd. 13Het grootste bewijs van liefde is dat iemand wil sterven voor zijn vrienden.

14Jullie zijn mijn vrienden als jullie doen wat ik van je vraag.